

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 2

DOM
2013-03-01
Meddelad i
Göteborg

Mål nr
1060-13 E
Enhet 2:1

SÖKANDE

Finns Städ och Fönsterputs AB, 556211-0881
Gamlestadsvägen 1
415 02 Göteborg

MOTPART

Chalmers tekniska högskola AB, 556479-5598
Ekonomiavdelningen/Inköp och upphandling
412 96 Göteborg

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

KONKURRENSVERKET	
2013 -03- 0 1	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

DOMSLUT

Förvaltningsrätten avslår Finns Städ och Fönsterputs AB:s ansökan.

Förvaltningsrätten avslår Chalmers tekniska högskola AB:s yrkande om att tidsfristen enligt 16 kap. 10 § LOU inte ska gälla.

Dok.Id 192715

Postadress Box 53197 400 15 Göteborg	Besöksadress Sten Sturegatan 14	Telefon 031 - 732 70 00 E-post: forvaltningsrattenigoteborg@dom.se	Telefax 031 - 711 78 59	Expeditionstid måndag - fredag 08:00-16:00
---	---	---	-----------------------------------	---

BAKGRUND

Chalmers tekniska högskola AB (Chalmers) genomför en upphandling av fönsterputstjänster, dnr C 2012/1106 (upphandlingen). Upphandlingen genomförs med ett förenklat förfarande. Av tilldelningsbeslut den 25 januari 2013 framgår att annan leverantör än Finns Städ och Fönsterputs AB (bolaget) har tilldelats kontraktet.

YRKANDEN M.M.

Bolaget ansöker om överprövning och yrkar att upphandlingen får avslutas först sedan rättelse gjorts på så sätt att bolagets anbud beaktas vid en ny utvärdering och att bolaget därvid ska tilldelas kontraktet. Bolaget anför bl.a. följande. Chalmers utvärdering av bolagets verksamhetspolicy stämmer inte eftersom bolaget har policyn som ett integrerat dokument enligt ISO 9001:2008 - 14001:2004-standarden. Samtliga standarder har som skallkrav att det ska finnas en policy. Bolaget har valt att skriva samman kravdokumenten till ett dokument och att döpa detta dokument till verksamhetspolicy. Det är det granskande certifieringsbolagets skyldighet att granska all dokumentation så att de följer standardens krav. Om dokumenten inte godkänns skulle Swedac, som ackrediterar certifieringsbolagen, behöva kopplas in i fallet. I anbudsunderlaget framkom inte att man skulle behöva styrka sin policy och bolaget har därför inte haft någon skyldighet att till anbudet bifoga andra dokument som styrker verksamhetspolicyn. Chalmers har haft möjlighet att begära in ett förtydligande eller gå in på bolagets hemsida för att se hur bolaget arbetar med miljöfrågor och ladda ner bolagets certifikat. I verksamhetspolicyn framgår klart och tydligt att den är allmänt tillgänglig. Den upphandlade enheten hade härigenom inte diskriminerat andra anbudsgivare. Bolaget har varit certifierat sedan 2003 och har då inte haft några avvikelser från verksamhetspolicyn. Den ska därmed betraktas som en miljöpolicy. Bolaget har medverkat i ett hundra-

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 2

DOM

Sida 3
1060-13 E

tal upphandlingar, utan att någon har påpekat dokumentens innehåll eller att bolaget inte skulle uppfylla skallkraven i standarderna. Den upphandlande myndigheten diskriminerar företag som har ett integrerat ledningssystem då det ställs krav på att det ska finnas ett dokument benämnt miljöpolicy. Bortsett från alla skallkrav avseende dokumentation är det lägsta pris som gäller som kriterium för tilldelning i upphandlingen. Bolaget har totalt ett lägre pris i förhållande till den leverantör som tilldelats kontraktet.

– Bolaget har till stöd för sin ansökan bifogat bolagets verksamhetspolicy, kvalitets- och miljöcertifikat och recertifieringsintyg daterat den 23 november 2012.

Chalmers yrkar att ansökan om överprövning ska avslås och att förvaltningsrätten beslutar att den förlängda avtalsspärren ska upphävas i samband med att rätten dömer i målet. *Chalmers* anför bl.a. följande. Upphandlingen har genomförts genom ett s.k. förenklat förfarande med utvärderingsmodellen "lägsta pris". Med anledning av utvärderingsmodellen har *Chalmers* ställt minimikrav, "skallkrav", som måste uppfyllas av anbudsgivaren för att komma ifråga som leverantör. Samtliga krav som anges i avsnitt fyra i anbudsförfrågan ska därmed uppfyllas. I anbudsförfrågan avsnitt 4.1. *Inledning* beskrivs kravens allmänna utformning och betydelse i upphandlingen. I avsnitt sex framgår de principer som gäller för att tilldelas kontrakt.

I upphandlingens utvärdering har *Chalmers* att bedöma om anbudsgivarens anbud uppfyller ställda krav och att ta ställning till vilket offererat totalpris som är lägst. *Chalmers* får bedöma enbart de handlingar som har bifogats anbudet. Det krav som bolaget invänder mot, S20, anger tydligt att anbudsgivaren ska arbeta utifrån en miljöpolicy och att policyn ska bifogas anbudet. Eftersom bolaget till sitt anbud varken bifogat någon miljöpolicy eller de certifieringsdokument som förvaltningsrätten har tagit del av har det bedömts att anbudet inte uppfyller kravet S20. Den verksamhetspolicy

som har bifogats kan inte anses utgöra en miljöpolicy, utan den redogör bara allmänt för de principer som gäller i bolagets verksamhet. Det finns inte heller något i verksamhetspolicyn eller i anbudet i övrigt som signalerar att bolaget har, och arbetar utifrån, en upprättad miljöpolicy. Den utvärdering som sker i en offentlig upphandling får baseras enbart på föreliggande anbudshandlingar. Att det skulle framgå av bolagets webbplats eller på annat vis än i anbudet att bolaget är certifierat saknar således betydelse. Mot bakgrund av att bolaget inte har bifogat någon miljöpolicy, trots att det i anbudsförfrågan mycket tydligt anges att detta är ett krav, har Chalmers varit tvunget att utesluta bolaget på denna grund. Eftersom bolaget har uteslutits från vidare utvärdering saknar det betydelse att bolagets offererade priser är lägre än någon annan anbudsgivares priser.

Med hänsyn till att bolagets ansökan får bedömas sakna grund och för att i möjligast mån begränsa avtalsspärrtiden yrkar Chalmers att förvaltningsrätten beslutar att den automatiskt förlängda avtalsspärren ska gälla endast till och med den dag då förvaltningsrätten meddelar dom i målet, och inte tio dagar efter rättens avgörande.

DOMSKÄL

Bolagets ansökan om överprövning av upphandlingen

Tillämpliga bestämmelser m.m.

Av 16 kap. 6 § LOU framgår att om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i LOU och detta medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingen ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Enligt 9 kap. 8 § andra stycket LOU får den upphandlande myndigheten begära att en anbudsansökan eller ett anbud förtydligas eller kompletteras om det kan ske utan risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning. Myndigheten får också begära att en leverantör förtydligar eller kompletterar handlingar som getts in och som avses i 10 och 11 kap.

Utredningen

I upphandlingens förfrågningsunderlag anges i punkten S20, avsnitt 4.4 Krav på tjänsten, följande. *Leverantören skall arbeta utifrån en miljöpolicy. Miljöpolicyen skall bifogas anbudet.*

Förvaltningsrättens bedömning

För att en upphandling enligt LOU ska uppfylla unionsrättens krav på lika-behandling ska leverantörer och de produkter som erbjuds behandlas lika. Anbud som inte uppfyller förfrågningsunderlagets s.k. skallkrav ska inte beaktas vid utvärderingen. Krav som anges i förfrågningsunderlaget måste således vara uppfyllda för att den upphandlande myndigheten ska kunna pröva anbudet.

Av punkten S20 framgår att det är ett skallkrav att leverantören ska arbeta utifrån en miljöpolicy och att en sådan miljöpolicy ska bifogas anbudet. Det är ostridigt i målet att bolaget till sitt anbud inte har bifogat något dokument benämnt miljöpolicy. Bolaget har till sitt anbud bifogat ett dokument benämnt verksamhetspolicy. Bolaget gör gällande att det härigenom

har uppfyllt skullkravet eftersom policyn ingår i bolagets ISO-certifiering. Bolaget har till stöd härför i sin ansökan om överprövning åberopat flera certifieringsdokument. Kompletteringar i syfte att uppfylla ett icke uppfyllt skullkrav får inte göras efter det att ett tilldelningsbeslut har fattats. De handlingar som bolaget nu åberopat i detta syfte kan således inte beaktas. I den verksamhetspolicy som bolaget har bifogat till sitt anbud redogörs endast allmänt för de principer som gäller för bolagets verksamhet. Detta dokument innefattar inte en miljöpolicy, även om kravet för att något ska utgöra en miljöpolicy ställs lågt. Eftersom bolaget således inte har bifogat en miljöpolicy till sitt anbud har bolaget inte uppfyllt skullkravet S20. Chalmers har därmed haft grund för att inte låta bolagets anbud gå vidare till utvärderingen.

Bolaget gör även gällande att Chalmers vid oklarheter har haft möjlighet att begära in ett förtydligande eller gå in på bolagets hemsida för att se hur bolaget arbetar med miljöfrågor och ladda ner bolagets certifikat. Enligt 9 kap. 8 § LOU får en upphandlande myndighet begära att ett anbud förtydligas eller kompletteras men endast under förutsättning att det kan ske utan risk för särbehandling. LOU ålägger emellertid inte någon skyldighet för den upphandlande myndigheten att begära att ett anbud förtydligas eller kompletteras, utan det är anbudsgivaren själv som ansvarar för att anbudet vid anbudsinlämningen innehåller de uppgifter som efterfrågas. Chalmers har således inte förfarit fel genom att inte begära in ett förtydligande eller komplettering av bolagets anbud.

Sammanfattningsvis får bolaget, utifrån de grunder som bolaget framför, anses inte ha visat att Chalmers har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i lagen. Bolagets ansökan ska därför avslås.

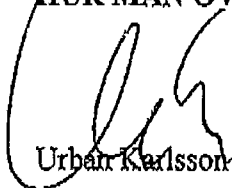
Chalmers yrkande om att tidsfristen enligt 16 kap. 10 § LOU inte ska gälla.

Chalmers yrkar att förvaltningsrätten ska bestämma att någon tiodagarsfrist inte ska gälla efter det att förvaltningsrätten avgjort målet.

Enligt 16 kap. 10 § LOU får den upphandlande myndigheten, när en förlängd avtalsspärr gäller enligt 8 §, inte ingå avtal förrän tio dagar har gått från det att förvaltningsrätten har avgjort målet. Rätten får besluta att någon tiodagarsfrist inte ska gälla. Enligt lagmotiven har bestämmelsen införts för att undvika orimliga konsekvenser. Ett sådant förordnande kan dock förta leverantören rätten till överprövning, varför möjligheten bör användas i undantagsfall och med stor försiktighet. Situationen kan jämföras med de överväganden som görs när rätten avslår ett yrkande om interimistiskt beslut (se prop. 2009/10:180 s. 357).

Mot bakgrund av vad som framkommit i målet och med beaktande av att domstolen enligt förarbetena bör vara restriktiv när det gäller att besluta om att någon tiodagarsfrist inte ska gälla finns det inte tillräckliga skäl för att besluta att tiodagarsfristen i 16 kap. 10 § LOU inte ska gälla. Chalmers yrkande härom ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV3109/1B LOU)

Urban Karlsson
Rådman

Föredragande i målet har varit föredraganden Helen Ljungbeck.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Göteborg. Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnumret till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,

2. det beslut som överklagas med uppgift
3. om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
4. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
5. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
6. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppgive sitt namn, adress och telefonnummer.

Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska Ni utan dröjsmål anmäla ändringen till kammarrätten.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

DV 3109/1B LOU